

JULES VERNE
ŽIVOT A JEHO
PODIVUHODNÉ CESTY

Trenčín 04. 2024

vypracoval - FABUŠ Ján.

JULES VERNE ŽIVOT A JEHO PODIVUHODNÉ CESTY

„Všetko, čo vie človek vymyslieť,
iní ľudia vedia uskutočniť.“

Jules Verne

01 -- ŽIVOT JULESA VERNA

02 -- CESTY JULESA VERNA

03 -- PODIVUHODNÉ CESTY

04 -- ODKAZ

01 ŽIVOT JULESA VERNE

Ôsmeho februára roku 1828 okolo tretej popoludní kráčal pán Verne, advokát v meste Nantes na západe Francúzska, do matriky. Ponáhľal sa oznámiť, že toho dňa o jedenástej sa mu narodil syn a dáva mu Jules Gabriel. Pán Pierre Verne vynikal nielen znalosťou právnych vied, ale i širokým vzdelaním a osobitnou záľubou v literatúre. Pán Pierre Verne bol v prvom rade advokát a od počiatku mu bolo nad slnko jasnejšie: syn bude kráčať jeho šľapajach. Hoci z Nantes nevidieť more a hoci v druhom štvrt'storočí devätnásteho storočia sláva prístavu značne pohasla, všetko tu dýchalo a žilo morom. Detstvo Jula Verna bolo presýtené vôňou mora. Omamný dych mora mocne posobil na Jula za prechádzok s matkou po nantských nábrežiach. Keď Jules povyrástol, rád sa sám túlaval nábrežiami, ulicami, námestiami. Alebo brával so sebou brata Paula. Na týchto potulkách na každom kroku bolo cítiť vplyv mora. Z Nantes more nevidieť, no Jules akoby ním bol aj tak obkolesený. Detstvo Jula Verna bolo bezstarostné. Zaručovalo mu to otcovo výnosné povolanie a matka vzorná opatera. Značnú časť roka prežívali Vernovci vo vidieckom sídle v Chantenay. Jules často navštevoval strýka Prudenta. Bezstarostnosťou boli naplnené i Julove školské roky. Jules asi patril v škole k priemerným žiakom. Nezachovali sa záznamy, ktoré by nasvedčovali, že bol zázračným dieťaťom. Obluboval zemepis, dejepis, počty. Zachovali sa však záznamy, že vynikal v hrách. No veľmi rád čítaval. Jeho obľúbenými spisovateľmi boli Walter Scott, Charles Dickens, James Cooper a najobľúbenejšou knihou – Robinson Crusoe. Roku 1844, keď mal Jules šesťnásť rokov, vstúpil do Lycée royal v Nantes. V zozname vyznamenaných žiakov Jula nenájdeme Ani na Lycée royal nepatril teda k najvynikajúcejším. A keď otec rozhodol, že jeho syn má získať advokátsky diplom v Paríži, v apríli roku 1847 odchádza Jules do Paríža. Po dvoch týždňoch usilovného štúdia Jules zložil prvé skúšky. Ani nemal veľmi možnosť spoznať bližšie Paríž. Doma bolo jeho úlohou pripravovať sa na ďalšie skúšky. Jules chodí v Paríži na prednášky z trestného a občianskeho práva, pripravuje sa na skúšky. Ale nájde čas aj na to, aby bližšie spoznával Paríž. Paríž je v tom období stredom Európy. Má bohatú minulosť, mnoho vzácnych historických pamiatok a rušný, prudko pulzujúci život. Jules sa v parížskych salónoch i v študentských krčmičkách Montmartru zoznamuje s viacerými mladými literátmi a nadväzuje s nimi priateľstvo. Jules s priateľom boli spokojný. Až natoľko, že radšej oddaľovali termín skúšok, aby si predĺžili pobyt v Paríži. Jules mal, dokončiť štúdia najneskôr za tri mesiace, ale už zakrátko počítal len s tým posledným termínom. Nastúpil už rok 1849, no

Jules ešte nepomýšľal vážne na skúšky. O niekoľko dní neskôr Jules urobil skúšky a dostal diplom. Dosiahol akademickú hodnosť licenciáta, čo bolo viac ako bakalár a menej ako doktor. Mohol nastúpiť do práce v advokátskej kancelárii. No stalo sa čosi neočakávané. Hoci sa Julovi na začiatku novej životnej etapy núkali jedinečné podmienky, hoci mu v rodnom meste kynula dobrá a pokojná budúcnosť a hoci jeho otec azda ani vo sne nepripúšťal myšlienku, že syn nevykročí v jeho šľapajach – Jules odmietol vrátiť sa domov a venovať sa právnickému povolaniu. Rozhodol sa totiž, že sa stane spisovateľom, presnejšie dramatikom. Keď sa Verne prvý raz stretol s Dumasom, zaumienil si, že to, čo slávny spisovateľ urobil pre históriu, on urobí pre zemepis. Jules Verne sa po skončení právnického štúdia v Paríži rozhodol teda vykročiť na dráhu spisovateľa. Dramatická korešpondencia medzi otcom a synom vrcholí v marci roku 1851 a završuje ju otcov list. Ak sa Jules rozhodol tak, píše pán Verne – on môže iba prijať na vedomie, že si syn zvolil vlastný osud. A tým i vlastné príjmy. Je teda rozhodnuté. Mladý Verne prekypuje tvorivými myšlienkami a chuťou do práce. Nadalej sa venuje divadelným hrám. Rodia sa jedna za druhou. Príjmy sú však také biedne, že sa z nich naozaj nedá žiť. Kým sa začnú sypať honoráre, myslí si Jules, poobzerá sa po nejakom zamestnaní. Ale nemá veľmi na výber. A tak sa stáva pisárom v notárskej kancelárii. Z jednotvárnej, úmornej práce pomocného pisára zachraňuje Verna jeho krajan. Jedného letného dňa sa náhodou stretne s redaktorom populárneho ilustrovaného časopisu Pierrom Chevalieurem. Julovi ponúkol, aby spolupracoval s časopisom. Verna vo výbere tém nijako nemienil obmedzovať – O čomkoľvek. O Mexiku, o vzduchoplavbe, o zemetraseniach, len aby to bolo zaujímavé. Jules čoskoro zanesol do redakcie Musée de la Famille prvý článok s nádychem poviedky. Dal mu názov Prvé lode mexickej floty. Za námiet druhého príbehu si Verne zvolil dobrodružnú cestu balónom. Honoráre trochu zlepšili Julovo materiálne položenie. Potom píše Jules poviedku Majster Zacharius. Je vydarenejšia, je napísaná plastickejšie ako predchádzajúce Julove práce. Roku 1856 cestuje do Amiensu na svadbu spolužiaka a priateľa Victora Lelargea. Tam spoznáva Jules pani Honorinu Morelovú vdovu s dvoma deťmi. Verne vážne pomýšľa na ženbu. Tretieho augusta sa Jules stáva šťastným otcom syna Michela. Na jeseň sa Jules znova púšťa do písania. Ale už akosi stráca vieru vo svoje sily, chvíľami pochybuje, či sa mu podarí dosiahnuť cieľ – zaradiť sa medzi popredných spisovateľov. Ale nešťastie sa ešte len len začína valiť na Vernovu hlavu. Deviateho marca roku 1886 sedí spisovateľ podľa svojho zvyku v amienskej knižnici. O piatej Jules vstáva a odchádza domov.

V tichej uličke si ani veľmi nevšíma schúlenú postavu v neďalekom výklenku. Až keď sa dotkne kľučky, spozoruje, že muž vyťahuje pištoľ. Verne sa bleskove vrhá na útočníka a to mu možno zachraňuje život. Ozývajú sa dva výstrely. Jedna guľka sa zaryje do dverí, druhá vnikne Julovi do ľavej nohy. Na výstrely a výkriky vybehol z domu sluha a spolu so spisovateľom odzbrojil neznámeho. Až teraz cíti Jules strašnú bolesť v stehne. Ktože to prepadol spisovateľa? Chvilu zmätku pominú a rodina s hrôzou zisťuje, že útočníkom je Gaston Verne, syn Paula Verna. Sedemnásteho marca prichádza do Amiensu oznámenie, že zomrel Jules Hetzel. V Nantských lodeniciach kotví Saint – Michel. Bude sa ním môcť spisovateľ ešte plaviť? Ale skúšobná plavba prináša Julovi ďalší žal. Jachta sa pohybuje na vlnách. Noha strašne bolí. Jules vchádza do kajuty a sadá si za stôl. Vyše desať rokov mu táto loď patrila. Koľko nádherných chvíľ tu prežil v objatí mora, ktoré mu učarilo od detských rokov a ktoré ho vždy znova a znova nadchýnalo. Verne vložil tvár do dlaní. Stekajú mu po nej slzy.... Po dlhej chvíli vstal, odišiel do salónu. Pri dverách postál. Potom odkrýval dopredu, nazrel do jedálne. Napokon vošiel do kotolne a strojovne. Ešte v ten deň predal jachtu kniežaťu z Čiernej Hory. Výstrely, smrť dvoch blízkych, rozlúčka s jachtou a morom – to všetko vytrhlo Verna kruto a neľútostne z najkrajších a najšťastnejších rokov života a uvrhlo ho do bezodnej priepasti zúfalstva. Ale niet iného východiska – môže sa iba zmieriť s osudom. Otrasy sú však ťažké a Jules sa len pomaly preberá k životu. Ale hoci Verne je znova v rozmachu tvorivých síl a píše román za románom, nepohlcuje to všetku jeho energiu. Tá je totiž obrovská. Roku 1888 sa v Amiensu konajú voľby do mestského zastupiteľstva. Jules Verne sa na prekvapenie všetkých rozhoduje kandidovať. Spisovateľ voľby vyhral. Kampaň si všimla parížska tlač prostredníctvom nej i svet a Vernovi sa hrnú blahoprajné listy a telegramy. Roku 1892 francúzska vláda udeľuje Vernovi jedno z najvyšších vyznamenaní. Za spisovateľské a organizátorské zásluhy dostáva rad dôstojníka Čestnej légie. Do Amiensu sa znova hrnú blahoprajné listy a telegramy. Verne presne a spoľahlivo plní svoje záväzky voči vydavateľovi a čitateľovi a čitatelia pravidelne dva razy ročne dostávajú do rúk nové spisovateľovo dielo. Jeho energia akoby neochabovala. Naopak, mohutnie. Jules na more už dávno nemôže, necestuje, nevenuje sa verejnej sa verejnej činnosti, a tak všetok čas vyhradzuje tvorbe. Píše román za románom, príbeh za príbehom.... Má už pripravené zväzky na niekoľko rokov dopredu. Záujem o Vernove diela neslabne a jeho sláva nijako nepohasína.

02 CESTY JULESA VERNA

V lete roku 1859, keď bola burza zatvorená, dostal Jules skvelú ponuku. Hignardov brat, zamestnaný ako agent paroplavebnej spoločnosti v Saint-Nazaire, oznamuje, že Aristide a Jules môžu dostať bezplatné lístky na cestu do Škótska. Obaja s radosťou prijímajú. Jules prvý raz cestuje do zahraničia, prvý raz sa plaví po mori. Parník zakotvil na niekoľko dní v Londýne. Jules má možnosť poprezerat' si anglickú metropolu, medziiným navštívi lodenice, kde práve stavajú mamutí parník Great Eastern, ktorý bude brázdiť Atlantický oceán. Ďalšími zastávkami sú Liverpool, Glasgow, Edinburg... Je to plavba tromi morami, tromi prielivmi, a okolo celej Veľkej Británie. Jules je vo vytržení. Očarúva ho krajina, mestá i plavba po mori. Nádherná cesta vlieva Julovi nové sily. Na jeseň roku 1859 sa s chuťou púšťa do písania. V júni roku 1861 sa Vernovi opäť naskytla možnosť plaviť sa po mori. Hignardov brat ponúka Julovi a Aristidovi cestu do Škandinávie. Tentoraz to nie je pohodlné cestovanie osobnou loďou, ale malým nákladným parníkom. Na palube je voľná kajuta pre dvoch. Loď má kotviť v mnohých nórskech, švédskych a dánskych prístavoch. Jules a Aristide radi prijímajú. Plavba popri škandinávskom pobreží, do hlbokých fjordov, do drsných severských končín očarovala Verna rovnako ako ako cesta okolo Veľkej Británie. More má na neho zázračný vplyv. A tak spisovateľova rodina najbližšie dni, týždne, ba mesiace prežíva v Crotoi. Často sa púšťa do rozhovoru s miestnymi obyvateľmi, rybármi. Spriatelil sa najmä s dvoma. Jedného upozorňujú, že neďaleko kotví rybárska loďka a visí na nej ceduľka: „na predaj“. Po porade s priateľmi a po podrobnej obhliadke a dlhých jednačkách kúpil pre Verna loďku. Nie je ktovieaká. Je to v týchto končinách bežný rybársky čln. Navyše potrebuje dôkladnú opravu. Tesár z Crotoy je ochotný loďku opraviť a skrášliť. Zakrátko sa tak trocha ponáša na jachtu. Na korme je kajuta pre kapitána. Kapitánom a majiteľom je – ako to hlása aj palubný denník – Jules Verne. Vybavenie loďky dopĺňa maličké delo z ktorého pred prvou plavbou slávnostne vystrelili a Vernova vlajka, trikolóra s hviezdou. Plavidlo dostáva meno Saint-Michel. Loďkou sa Verne vyberá často i na výlety po blízkom okolí. Verne sa občas púšťal i na dlhšie plavby. Zväčša popri pobreží. Na juhu zašiel až k Bretónsku, na severe brázdil jeho Saint-Michel belgické a holandské vody. Ale zamieril aj cez kanál La Manche. Za jednej z takýchto plavieb Jules opäť uvidel mamutí parník Great Eastern, najväčšiu loď na svete, tú, ktorej stavbu kedysi obdivoval v londýnskych dokoch. Great Eastern dvíha kotvy na prvú plavbu dvadsiateho šiesteho marca roku 1867. Medzi cestujúcimi je i Jules Verne a jeho brat Paul. Na ďalekú cestu sa

spisovateľ vybral najmä preto, aby sa mohol plaviť mamutím parníkom. „Krajina preslávená Cooperom“, ako písal Verne o niekoľko rokov neskôr, bola na programe až potom. Na jej návštevu zostáva bratom osem dní, prezrú si New York, niekoľko ďalších miest, kochajú sa divou krásou Niagarských vodopádov... To sú najväčšie spisovateľove „dobrodružstvá“ – za cesty do Nového sveta. Stačia mu na to, aby sa s novou chuťou pustil do písania románu o morských dobrodružstvách. Roku 1878 sa Jules Verne s bratom Paulom, Hetzelom mladším politikom Raoulom Duvalom plaví Stredozemným morom. Jeho prvú loďku, Saint-Michel I, zničili za vojny pruské vojská. Druhú si zadovážil roku 1874, bola síce väčšia. Ale tiež vhodná len na plavbu pozdĺž pobrežia. Tretiu oveľa väčšiu a prepychovejšiu, si kúpil roku 1876. Saint-Michel III sa mohol plaviť i do vzdialenejších končín ... Nuž touto jachtou navštívi spisovateľ a jeho hostia Portugalsko, Španielsko, Gibraltar a niekoľko prístavov na pobreží Afriky, Tanger, Tetuan, Alžír ... Roku 1879 zakotví Saint Michel III v Tréporte. Roku 1884 sa Verne vybral na veľkú okružnú plavbu Stredozemným morom. Jeho cesta pripomína víťazoslávne ťaženie mocného vladára, alebo skôr milovaného kráľa na výlete po mestách a krajoch svojej ríše. Prvou zastávkou je španielsky prístav Vigo. Ďalšou zastávkou je Lisabon. Dvadsiateho piateho mája kotví Saint Michel v Gibraltare. Dvadsiateho siedmeho mája zakotví v Orane. Prístav Alžír pripravil búrlivé privítanie. – Stredozemné more ovládla naša rodina, - smeje sa spisovateľ. Plán ďalšej cesty sa mení. More je rozbúrené. Spoločnosť pokračuje do Tunisu po súši. Z Tunisu vedie ďalšia cesta na Maltu. Guvernér ostrova vodí hostí Maltou stredoveku. Po troch dňoch cestovatelia pokračujú v plavbe do Talianska. Navštívia Cataniu, Neapol. Kapitán s jachtou sa vracia domov a Verne s ostatnými ide do Ríma vlakom. Hlavné mesto pripraví spisovateľovi búrlivé ovácie. Prijíma ho prefekt mesta. Na siedmeho júla je stanovená audiencia u pápeža. Audiencia u pápeža trvá hodinu. Lev XIII. Sa lúči so spisovateľom slovami: Pravdaže si cením náučnú stránku vašich diel. Ale najvyššie staviam ich čistotu a mravné hodnoty. Ďalšia zastávka je vo Florencii. V Benátkach keď vyjde najavo, kto sa ubytoval v hoteli Oriental, spisovateľa príde pozdraviť div nie celé mesto. Obdobie Vernovej vrcholnej slávy je i vrcholným obdobím tvorby. Píše knihu za knihou, hýri témami, nápadmi. Roku 1880 zavedie čitateľov v románe Krajina šeliem do Indie. Roku 1881 Verne prekvapí čitateľov dobrodružnou cestou po Južnej Amerike Román Jangada, známy aj ako Osemsto míľ po Amazonka. Potom sa čitateľ ocitne na juhu Afriky, kde príde na to, ako vyrábať umelé diamanty v románe Hviezda Juhu.

03 PODIVUHODNÉ CESTY

Na jeseň sa Jules znova púšťa do písania. Verne rozpracúva román s názvom Strýko Robinson. V zásuvke má však rozpísaných i niekoľko divadelných hier... No nedarí sa mu. Začiatok roku 1862 zastihol Verna v usilovnej práci nad rukopisom. Šťastne sa mu podarilo spojiť dve oblasti, ktoré boli v popredí vtedajšieho záujmu: aviatiku a objaviteľské cesty po Afrike. S dokončeným rukopisom sa Verne odobral k vydavateľovi. Ten krčí ramenami. Vydavateľ odmieta rukopis. Odmieta ho i druhý, tretí, piaty, desiaty, pätnásty... Jeden z vydavateľov prejavuje ochotu uverejniť ho, ale bez honoráru. S tým Verne nesúhlasí. A tak sa Jules ocitá v zúfalstve a beznádejí. Nie, práca na burze ho neuspokojuje a navyše – obchody s akciami sú vrtkavé, prinášajú len nízke príjmy. No v literárnej tvorbe, v ktorej vidí zmysel svojho života, sa mu nijako nedarí. Nenájde už východisko zo začarovaného kruhu neúspechov? – Váš rukopis som si prečítal, - vraví Pierre Hetzel v poradí šestnásty vydavateľ, ktorého už neúnavný Verne navštívil – žiaľ...Koľký raz už počuje tieto slová! Poradili mu, aby sa obrátil na tohto pána, že možno práve on prejaví záujem. Ale veru sem nemal chodiť. Verne ani nečakal, kým vydavateľ dopovie, náhlivo berie rukopis a obracia sa na opätku. Zastavuje ho Hetzelov pokojný, vládny hlas: - Máte však všetky vlastnosti veľkého rozprávača. Prekvapený a potešený Jules sa vracia k vydavateľovi. Hetzel vedel spisovateľa aj správne usmerniť. Čitateľ chce, aby sme ho zabávali, a nie poučali, vysvetľuje Vernovi. Rukopis čo najskôr prepracujte, - vraví Vernovi na záver, - hneď vám ho vydám. Áno, Verne je ten pravý muž, muž, akého Hetzel hľadá a potrebuje. Vydavateľ už nemá pripomienky k prepracovanému rukopisu. A keď mu Verne pri najbližšom stretnutí spomenie, že by rád urobil pre zemepis to, čo Dumas urobil pre dejepis, že by chcel napísať sériu románov, ktorých dejiskom by boli všetky krajiny sveta a námetom veda, Hetzel ponúkne autorovi kráľovskú zmluvu. Podľa nej by sa Verne zaväzoval napísať ročne dva romány, za každý by dostal desaťtisíc frankov, a bola by platná – plných dvadsať rokov. Prvé Vernovo dielo z rozsiahleho cyklu. Neobyčajné cesty vyšlo roku 1862. Román sa stretol s nevídaným úspechom. Bol by sa Verne stal Vernom aj bez Hetzelovho príspevku? Ťažká otázka. Tak či onak – roku 1863 Vernova hviezda zažiarila a začína sa nové obdobie vyplnené nepretržitou tvorbou. V prvom románe nechal svojich hrdinov prežívať nespočetné dobrodružstvá v neznesiteľných horúčavách, v druhom ich posiela dobýjať Severný pól, pričom ich v neznesiteľných zimách mieni vystaviť nespočetným dobrodružstvám. Pravdaže, Vernovi to nestačí. Znova deň čo deň chodí do knižnice, sedí vo

svojom kútiku, študuje. Zaujímajú ho všetky podrobnosti o doterajších polárnych výpravách o podnebí, o živočíšstve, o rastlinstve Rodila sa myšlienka na nový román. Cesta do hlbín Zeme nebola nová. Jules chcel fiktívnu cestu podložiť množstvom poznatkov. Román vyšiel pod názvom Cesta do stredu Zeme roku 1864. Nepatrí k Vernovým vrcholným dielam – tie na neho ešte len čakajú. Jules je pri chuti. Za dva roky mu vyšli štyri zväzky: Päť týždňov v balóne, Dobrodružstvá kapitána Hatterasa, Cesta do stredu zeme Po námet nového románu siahol Verne znova do prekvapujúco odlišnej oblasti: jeho hrdinovia sa pripravujú letieť - na Mesiac. Verne sa pri písaní nového románu opäť neuspokojuje s tým, čo na túto tému dosiaľ vie a čo si poznamenával do kartoték. Opäť sa stáva každodenným návštevníkom knižnice. Profesor Garcet mu pripravuje matematické prepočty letu...Rodí sa dielo predchnuté ušľachtilými myšlienkami, humanizmom, vyhrotené proti vojne. Vychádza roku 1865. Roku 1866 sa rodina Julesa Verna sťahuje do Crotoy. Verne si chcel v Crotoy predovšetkým oddýchnuť Jeho pracovné tempo bolo v posledných rokoch úžasné. Neprestajne písal. K niekoľkým vedecko – fantastickým románom pripojil vlni prvý čisto cestopisný román Deti kapitána Granta. Zožal ním nezvyčajný úspech. A pustil sa do písania odbornej knihy Ilustrovaný zemepis Francúzska. Na to všetko Jules stačil so silami. Ba ešte mu aj zvýšili Hoci pracoval na Ilustrovanom zemepise Francúzska – zároveň rozpracúval ďalší román, prvý diel románu Cesta pod vlnami oceánu. No v marci už cítil, že nevyhnutne potrebuje oddych. A napokon sa Verne rozhodol pre odchod do Crotoy i preto, lebo leží pri mori. More má na neho zázračný vplyv. Obdobie Vernovej vrcholnej slávy je i vrcholným obdobím tvorby. Píše knihu za knihou, hýri témami, nápadmi.. Obdobie Vernovej vrcholnej slávy je i vrcholným obdobím tvorby. Píše knihu za knihou, hýri témami, nápadmi. Roku 1880 zavedie čitateľov v románe Krajina šeliem do Indie. Roku 1881 Verne prekvapí čitateľov dobrodružnou cestou po Južnej Amerike Román Jangada, známy aj ako Osemsto míľ po Amazónke. Potom sa čitateľ ocitne na juhu Afriky, kde prídu na to, ako vyrábať umelé diamanty v románe Hviezda Juhu. Hneď nato zablúdi Grécka a pohrúži sa do histórie protitureckého povstania – Súostrovie v ohni.- Výlet jachtou okolo Stredozemného mora mu potvrdil, že jeho diela sú mimoriadne úspešne a obľúbené. Okrem toho sa mu podarilo napísať ďalší vynikajúci román, Mateja Sándorfa. V nasledujúcich týždňoch prenasleduje spisovateľa ďalšia téma. Je to téma na fantastický román. Chce dať svojmu hrdinovi zostrojiť lietadlo a chce opísať, ako vynález poznačí svet i samotného tvorca. Román Robur Dobyvateľ posielal spisovateľ – ako zvyčajne – Hetzelovi,

aby posúdil čo je potrebné opraviť, alebo prepracovať. Aj tentoraz mu tvorba pomáha nachádzať duševnú rovnováhu. Tak sa román Sever proti Juhu stáva vášnivým a strhujúcim protestom proti otroctvu, otrokárstvu a rozličným formám rasizmu. Ďalší román Cesta do Francúзка čerpá námet z udalostí na konci predchádzajúceho storočia. Verne obracia potom pozornosť k téme, ktorej sa vo svojej tvorbe tak rád venuje. V novom románe vypraví na šíre more skupinku detí. Čakajú ich krásne prázdniny na škuneri. Večer pred odchodom posádka odišla do mesta. Keď sa chovanci ráno prebudili zistili, že sa lode zmocnila víchrica a hnala ich do neznáma. Hneď ako sa usadia na neznámom ostrove, dochádza medzi nimi k rozličným nezhodám. Spoločná práca ich stmelí do pevného kolektívu. Keď sa napokon zachránia, vracajú sa k svojim najbližším takmer ako dospelí. Román Dva roky prázdnin privítali čitatelia s veľkým nadšením a zaraďuje sa medzi Vernove najúspešnejšie diela. V ďalšom románe, Všetko naopak, spracúva zaujímavú myšlienku z oblasti fantázie. Všetko naopak je humoristický román, srší vtipom a komickými obratmi. Nasledujúce dielo, Bezmenná rodina, čerpá námet z histórie. Román je predchnutý vlastenectvom a zároveň vzdáva hold revolúcii. No nešťastia prežité v poslednom období vtlačajú pečať Vernovej tvorbe. V románoch po roku 1886 objavuje viac pesimizmu. Román Cezar Cascabel vychádza roku 1890. Vernova literárna činnosť neochabuje. Píše román za románom: Tajomný hrad v Karpatoch (predpovedá v ňom viaceré technické zázraky nášho storočia), Claudius Bombarnac, Dobrodružstvá mistra Antiphera, ...V tomto období usilovne píše ďalšiu knihu. Nemôže sa od nej odtrhnúť, tak veľmi mu na nej záleží a tak veľmi ho pohlcuje. Román sa bude volať Plávajúci ostrov. Obavy, že vedu a techniku môžu zneužiť zločinci a napáchať ľudstvu nedeľateľné škody, tlmočí Verne svetú hneď v nasledujúcom románe. Pod názvom Vynález skazy. Roku 1897 vydáva Verne román Milionár na cestách, je to veselý, humoristický román. Po románe Ľadová sfinga píše Verne dielo s názvom Nádherné Orinoko. Obavy, že geniálny vynález môže zneužiť sám tvorca – šialenec, vkladá spisovateľ do románu Pán sveta, ktorý je pokračovaním diela Robur Dobývateľ. V románoch Zlatá sopka a Honba za meteorom si Verne berie zasa na mušku divú, neskrotnú túžbu po bohatstve. Proti malomyselnosti, bezradnosti, neznášanlivosti, honbe za mamonom ostro útočí v románe Stroskotanci z Jonathanu. Na osihotenosť dobrých v boji proti zlu upozorňuje Verne v románe Maják na konci sveta. Staroba však veľmi ťažko dolieha na spisovateľa....Ale ešte toľko by mal povedať svetú! Román Neuveriteľné dobrodružstvá Barsacovej výpravy diktuje manželke. Ôsmeho februára roku 1905 Jules Verne

oslavuje sedemdesiate siedme narodeniny. Ale spisovateľ neoslavuje radostne. Sily ho opúšťajú. Cíti, že deň rozlúčky nie je ďaleký. Žil plný, bohatý život. Koľkože to napísal románov? Šesťdesiatpäť? A koľko zväzkov to predstavuje? Sto desať? Alebo viac? Ak k tomu pripočíta vedecké, náučné diela, divadelné hry, novely, poviedky, články – nuž áno, je toho na jeden ľudský vek dosť. Začiatkom marca Verne ťažko ochorel Dvadsiateho marca sa jeho zdravotný stav hrozivo zhoršil. Na verejnosť prenikajú správy, že slávny spisovateľ zomiera. Pri smrteľnom lôžku sa zhromažďuje rodina dvadsiateho tretieho ráno, vo štvrtok, Verne objal manželku a syna. Keď zakrátko nato pricestoval z Paríža Jules Hetzel, spisovateľ ho už nepoznáva. Dvadsiateho štvrtého o ôsmej hodine Jules Verne zomrel. Svetom letí správa o Vernovej smrti a do Amiensu sa valia telegramy: vyjadrujú smútok a vzdávajú hold veľkému spisovateľovi.

04 ODKAZ

Ale ani odchodom Julesa Verna sa nič nekončí. Ešte dlhé roky posmrtné vychádzali jeho romány. A vychádzajú do teraz, pravda už v mnohých a mnohých reedíciách. Sú po ňom alebo aj po jeho dielach pomenované rôzne veci. Na Mesiaci je kráter Jules Verne. Točia sa filmy, TV seriály. Som presvedčený, že ešte dlhé a dlhé roky bude tu medzi nami duch jeho románov

ZOZNAM LITERATÚRY:

Ladislav Švihran, Náš priateľ Jules,, vydanie prvé, Mladé Letá, 1983
Jevgeni Brandis, Snílek Jules Verne, vydanie prvé, Lidové nakladatelství 1981